Student Study Project
on

Implementation of Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Scheme

Submitted by

SL.No	Name of the student	Class	H.T.No
1	AGAMONI SAI KUMAR	BA HEP T/M II Year	20033006129502
2	A LAVANYA	BA HEP T/M II Year	20033006129503
3	A MALLESH	BA HEP T/M II Year	20033006129504
4	ANUSHA	BA HEP T/M II Year	20033006129505
5	ARVA ANJANEYULU	BA HEP T/M II Year	20033006129507
6	A SWETHA	BA HEP T/M II Year	20033006129508

Supervisor

Vijay Kumar PVS
Department of Political Science

DR. BRR GOVERNMENT DEGREE COLLEGE, JADCHERLA,

MAHABUBNAGAR DIST,

TELANGANA

DR. BRR GOVERNMENT DEGREE COLLEGE, JADCHERLA

MAHABUBNAGAR DIST,

TELANGANA

CERTIFICATE

This is to certify that the present work titled **"Implementation of Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Scheme"** is the bonafide work of Agamoni Sai Kumar, A Lavanya, A Mallesh, Anusha, Arva Anjaneyulu. A Swetha under the supervision of Vijay Kumar PVS Asst. Prof. of Political Science, Dr. BRR Government Degree College, Jadcherla. No part of this work has been submitted to any other University for the award of any Degree.

Date:

PV

Vijay Kumar PVS
Asst. Prof. of Political Science,

Principal
Dr. BRR Govt. Degree College
Jadcherla

PRINCIPAL
Dr B.R.R. Government Degree College
Jadcherla

DECLARATION

We hereby declare that the investigation results incorporated in the present project titled "Implementation of Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Scheme" were originally carried out by us under the supervisor of Vijay Kumar PVS Asst. Prof. of Political Science, Dr. BRR Government College, Jadcherla. No part of this work has been submitted to any other university for the award of Degree.

SL.No	Name of the student	Class	H.T.No	Signature
1	AGAMONI SAI KUMAR	BA HEP T/M II Year	20033006129502	A. sai Kumar
2	A LAVANYA	BA HEP T/M II Year	20033006129503	A. Lavanya
3	A MALLESH	BA HEP T/M II Year	20033006129504	A. mallesh
4	ANUSHA	BA HEP T/M II Year	20033006129505	ANUSHA
5	ARVA ANJANEYULU	BA HEP T/M II Year	20033006129507	A. Anjaneyulu
6	A SWETHA	BA HEP T/M II Year	20033006129508	A. SWetha

Date: 20/5/2022

జాతీయ ఉపాధి హామీ పథకం అమలు తీరు

Introduction

భారతదేశంలో వ్యవసాయంపైన 60 శాతం పైగా ప్రజలు ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. ఇందులో ఒక ఎకరం, 2 ఎకరాల భూమి నుండి తమ కుటుంబానికి వచ్చే ఆదాయం సరిపోక వ్యవసాయ కూలీయే ప్రధాన ఆర్థిక వనరుగా ఉంటుంది. అంతేకాకుండా సెంటు, గుంట భూమి లేని, రెండు రెక్కలే ఆస్తిగా ఉన్న వ్యవసాయరంగం పనుల్ని నమ్ముకున్న కూలీలే అధికం. 130 కోట్ల జనాభా గల మన దేశంలో 50 కోట్ల మంది ప్రజలు అర్ధాకలితో జీవిస్తున్నట్లు ప్రభుత్వ లెక్కలు చెబుతున్నాయి. అంతేకాక మహా నగరాల్లో భిక్షగాళ్ల సంఖ్య రోజురోజుకు పెరుగుతుంది. ఉదాహరణకు మన హైదరాబాద్‌లోనే 6,7 లక్షల మంది రోడ్లపై భిక్షాటన చేస్తున్న దృశ్యాలు చూస్తునే ఉన్నాం. ఇలాంటి స్థితిలో 2005 ఉపాధి హామీ చట్టాన్ని రక్షించుకోవాల్సిన బాధ్యత మనందరిపై ఉంది. వ్యవసాయ పనుల్లో యంత్ర పరికరాలు ప్రవేశించడంతో ఈ రంగంలో వ్యవసాయ పనులపై ఆధారపడి జీవిస్తున్న కోట్లాది మందికి ఉపాధి కరువైంది. దీంతో ఎకరం, రెండు ఎకరాలు ఉన్న చిన్న రైతులు, రెండు రెక్కలతో కాయకష్టం చేస్తూ వారి కుటుంబాలను బ్రతికించుకోవడానికి నిరాశే మిగిలింది. అంతేకాకుండా మలమల మాడుతూ అర్ధాకలితో ఆకలి చావులకు దారి తీసింది. దేశ వ్యాప్తంగా వ్యవసాయ రంగంలో కోల్పోయిన ఉపాధిని కనీస బాధ్యతగా ప్రభుత్వం ఉపాధి చూపాలి. లేదా ఆకలి చావుల బారినుండి కాపాడడానికి భూములు ఇవ్వండని ఎర్ర జండా రైతు కూలీ సంఘాలు, వ్యవసాయ కార్మిక సంఘాలు ఉద్యమించాయి. ఈ నేపథ్యంలో శాశ్వత ఉపాధి చూపకుండా, భూములు ఇవ్వకుండానే 2005 జాతీయ ఉపాధి హామీ పథకాన్ని 2005 ఆగస్టు 25న నాటి యుపిఎ ప్రభుత్వం పార్లమెంట్‌లో ఆమోదించింది. దీన్ని 2006లో దేశంలో కొన్నిజిల్లాలకే పరిమితం చేసి అమలుచేసింది. దేశవ్యాప్తంగా డిమాండ్ రావడంతో 2008లో ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో బండపాలెం అనే గ్రామంలో నాటి ప్రధాన మంత్రి మన్మోహన్ సింగ్, గ్రామీణ అభివృద్ధిశాఖ మంత్రి రఘువంశ ప్రసాద్ దేశ వ్యాప్తంగా అమలు జరిపే విధంగా ఇక్కడి నుంచి ప్రారంభించారు. దేశవ్యాప్తంగా 714 జిల్లాలో 3,69,434 గ్రామ పంచాయతీలకు, 6,096 మండలాలకు ఉపాధి చట్టం విస్తరి

ంపజేశారు. ఇదే 2009లో గాంధీ జయంతి రోజున నుండి మహాత్మా గాంధీ జాతీయ ఉపాధి హామీ పథకంగా పిలవబడుత ుంది. జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి అమలు తీరు తెన్నులపై సర్వే మహాత్మాగాంధీ జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి 2005 చట్టం ఏం చెబుతుంది, క్షేత్రస్థాయిలో ఏం జరుగుతుందన్న అంశాన్ని ఏఐకెయంయస్, సిపిఐ (ఎంఎల్) ప్రజాపంథా ఉమ్మడిగా నిజామాబాద్ జిల్లాలో సిరికొండ, కమ్మర్‌పల్లి, ఆర్మూర్, వేల్పూర్, మోర్తాడ్, జక్రాన్‌పల్లి, నందిపేట్, డిచ్‌పల్లి, మోపాల్, రెంజల్ మండలాల్లో కనీసం 3 గ్రామాలకు తగ్గకుండా ఈ చట్టం అమలు తీరుతెన్నులపై సర్వే జరిపాయి. అన్ని చోట్లా ఒకే రకంగా చట్టం అమలు, అధికారుల నిర్లక్ష్యం, ఉన్నాయని నిర్ధారణ అయింది. ఉపాధి చట్టం ప్రధాన ఉద్దేశాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆనాడు ప్రధానంగా వలసలు నివారించడానికి, గ్రామీణ పేదలకు కొనుగోలు శక్తి పెంచే విధంగా ఉపయోగపడుతుందని ప్రచారం సాగించారు. వలసలు వెళ్లే సమయంలో అనేక కూలి కుటుంబాలు ప్రయాణం చేస్తున్న ట్రక్కులు, లారీలు రైలు ప్రయాణం, కాలినడకన వెళ్తున్న వారికి యాక్సిడెంట్ జరిగి మరణాలు సంభవించిన కథనాలు ఎన్నో చూస్తాము. ఈ చట్టమైనా వలసలు నివారిస్తుందని అనుకుంటే ఆచరణలో కూలీ కుటుంబాలకు ప్రభుత్వం చెప్పినట్లుగా కొనుగోలు శక్తి పెంచే విధంగా తోడ్పడుతుందనే భావన గాలిలో కలిసింది. ముఖ్యంగా కరోనా లాక్‌డౌన్ సమయంలో కూలీల కష్టాలు, నష్టాలు వర్ణనాతీతం. ఉపాధి చట్టాన్ని బలహీనపరిచే దుష్ప్రచారం పోరాడి సాధించుకున్న 2005 మహాత్మాగాంధీ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకాన్ని బలహీనం చేయడానికి గ్రామాలలో పైరవీ కారులు, పెత్తందారులు, జిల్లా అధికారులు సైతం దుష్ప్రచారానికి లంకించుకున్నారు. కూలీలు ఎవరూ కూడా సరిగా పని చెయ్యరని, దాగుడు మూతలు ఆటలాగా చేస్తుంటారని, (కుక్కను చంపాలంటే పిచ్చికుక్కగా ముద్ర వేయాలి). ప్రజా ధనమంతా వృథా అని ప్రచారానికి పూనుకుంటున్నారు. అధ్యయనంలో కమ్మర్‌పల్లి మండల కేంద్రంలో మైలారం ఎర్రగంగు అనే మహిళ కార్మికురాలికి, సత్యం అనే ఇద్దరు కార్మికులకు, భీంగల్ మండల పరిధిలో రహత్‌నగర్ గ్రామానికి చెందిన ధరావత్ శీల, దాసరి రాజారాం, ఎర్వామిలాల్, పడాల లక్ష్మి చేతులకు బుగ్గలు వచ్చి పగిలిన దృశ్యాలను చూశామని బృందం సభ్యులు చెప్పారు. ఎవరు కూడా పని చేయకుండా ఉండరని, లక్షలాది మంది పని చేస్తున్న స్థలాల్లో ఒకరిద్దరు పని చేయకుండా ఖాళీగా తిరుగుతున్న వారిని చూపించి అంతా పని దొంగలని ముద్ర వేయడం సమంజసం కాదు. నిరుపేద శ్రామికులకు ఎంతో కొంత ఉపయోగకరంగా ఉన్న ఉపాధి హామీ పథకానికి తూట్లు పొడుస్తున్న కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ విధానాల్ని వివరిస్తున్నారు వి. చట్టాన్ని పరిశీలిద్దాం

ఉపాధి హామీచట్టం-2005 పని స్థలాల వద్ద ఎండబారినుండి తట్టుకోడానికి టెంట్లు వేయాలని, కనీసం గుక్కెడు నీళ్లు ఇవ్వాలని, చిన్న పిల్లలు ఉంటే టెంట్ల క్రింద ఆడించడానికి ఆయాలు ఉండాలని, కనీస వేతనాల చట్టాలను అమలు చేయాలని, పని చేసిన వాటికి డబ్బులు 15 రోజులు (కనీసం వారం రోజులు) మించకుండా కూలీల ఖాతాలో వేయాలని, పని స్థలాలలో ప్రాథమిక వైద్యం కిట్లు, ఓఆర్‌యస్ ప్యాకెట్లు అందుబాటులో ఉంచాలని, ప్రమాదాలు జరిగితే వైద్య ఖర్చులు భరించాలని, తాత్కాలిక ఆర్థిక సాయం క్రింద 25 వేల రూపాయలు ఇవ్వాలని, వైద్యం చేయించి మందులు ఇవ్వాలని, వేతనంతో కూడిన సెలవు ఇవ్వాలని నిర్దేశిస్తుంది. దీంతోపాటు గ్రామ సభలను నిర్వహించుకొని సంవత్సరం బడ్జెట్‌ని, పనుల జాబితాను నిర్ణయించుకోవాలని చట్టం ఆదేశిస్తుంది. వీటిని ఉల్లంఘించే అధికారులకు రూ. 1,000 వరకు జరిమానా విధించవచ్చని చట్టంలో పేర్కొంది. సోషల్ ఆడిట్ నిర్వహించి తప్పుల్ని బహిర్గతం చేయాలని కూడా పేర్కొన్నారు. ఈ పనుల్లో ఎక్కువ శాతం రెండు రెక్కలే ఆస్తులుగా ఉన్న కూలీలు (దళిత, మహిళలు) గిరిజన, మైనార్టీ, బిసి, వర్గాలు ఉన్నారు. కనుక పనిముట్లు కొనుక్కునే ఆర్థిక స్తోమత లేని వారు కాబట్టి ప్రభుత్వమే పనిముట్లను ప్రతి 6 నెలకు ఒకసారి (గడ్డపార, పార, తట్టలు) ఖరీదు చేసి ఇవ్వాలని చట్టం చెబుతుంది. పని అడిగిన వారికి 15 రోజుల్లో పని చూపకపోతే నిరుద్యోగ భృతి క్రింద 50 శాతం వేతనం ఇవ్వాలని కూడా చెప్పింది. కూలీల రక్షణ కొరకు ఎన్నో అంశాలను పేర్కొంది. చట్టంలోని అంశాలు అమలు జరుగుతున్నాయా అని ప్రశ్నించగా కూలీలంతా ఆశ్చర్యంగా మమ్మల్ని చూసి ఎదురు ప్రశ్నగా ఈ చట్టాలు ఉన్నట్లుగా మాకు తెలియదని, ఏ అధికారి మాకు చెప్పలేదని చెప్పారు. కనీస వేతనం 257 రూపాయలు ఉంటే, దానికి ఎండాకాలం అలవెన్స్ 30 శాతం కలిపి రూ. 332 చెల్లిస్తున్నారా అని ప్రశ్నించగా కేవలం రూ. 90 లోపే వస్తున్నాయని కూలీలంతా ఆవేదనతో చెప్పారు. గుక్కెడు నీళ్లు కూడా దొరకడం లేదని, ఇవ్వడం లేదని ఇంటి నుండి తెచ్చుకున్న సీసా నీళ్లు అరగంటలో అయిపోతున్నాయని, టెంటు కూడా వేయడం లేదని ముక్తకంఠంతో వచ్చిన అభిప్రాయం.వేతనాలు 4 మాసాలుగా రావడం లేదని కూలీలు చెప్పారు. ప్రాథమిక వైద్యం కిట్లు, ఓఆర్‌యస్ ప్యాకెట్లు ఇవ్వడం లేదని, వైద్య ఖర్చులు కూడా ఇవ్వడం లేదని ఏకాభిప్రాయం వచ్చింది. గ్రామ సభలు నిర్వహించి పనులు నిర్ధారణ, గ్రామ బడ్జెట్ రూపొందించడం, సోషల్ ఆడిట్ మాకు తెలియనే తెలియదని వివరించారు. ఆర్మూర్ మండల పరిధిలో మచ్చర్ల గ్రామంలో పనిచేసే గ్రూపులు 60కి పైగా ఉంటాయి, పంచాయితీ కార్యదర్శి అందరికీ పనిలేదని కొన్ని గ్రూపులకు మాత్రమే తన ఇష్టానుసారంగా పని చెబుతాడని చెప్పారు. పుప్పాలపల్లి గ్రామ మెట్

లు సరిగ్గా నిర్వహించడం లేదని తెలిపారు. రాహత్‌నగర్ తదితర గ్రామాల్లో ఇద్దరే కూలీలు చెరువు మట్టిని తోడి ట్రాక్టర్‌లో నింపాలని షరతు విధించారు, అంత కష్టపడినా కూలీ రూ. 90 రూపాయలు మాత్రమే పడుతుంది. చట్టం రూపొందించిన వారే అమలు చేయకపోతే! ఏ పేదవాడైనా చట్టాన్ని అమలు జరపకపోతే, తన ఆకలి మంటలు తీర్చుకోడానికి ధనవంతుని ప్రశ్నిస్తే ఒక్క అడుగు ముందుకేసి ప్రభుత్వ భవనములలోకి వెళితే ఆ పేదవాడిని జైలుకు పంపడమే కాకుండా అనేక సంవత్సరాలు శిక్ష వేస్తే అనుభవించిన వారున్నారు. జిల్లాలో ఈ చట్టం ఎక్కడా పాక్షికంగా కూడా అమలు జరగడం లేదు, కాని మంత్రి ప్రశాంత్‌రెడ్డి సొంత గ్రామంలో టెంట్లు, ప్రాథమిక వైద్య కిట్లు, ఓఆర్‌యస్ ప్యాకెట్లు ఇస్తున్నట్లు కనిపించింది. బిజెపి అధికారంలోకి రాగానే ఉపాధి పథకాన్ని కుదించడానికి ప్రయత్నాలు సాగించింది. వెనుకబడిన జిల్లాలు లేదా ఎస్సీ, ఎస్టీ నియోజకవర్గాలకు పరిమితమంటూ సర్క్యులర్ విడుదల చేసింది. సర్క్యులర్‌ను కూడా పూర్తిగా అమలు చేయలేదు అనడానికి తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 30 ఎస్సీ నియోజకవర్గాలు, 157 మండలాలు ఉన్నాయి. 33 మండలాలకే పనులు ఇస్తామని ఆదేశించారు. ఆనాడు తీవ్ర నిరసన రావడంతో ఉపసంహరించుకున్నారు. 2017లో నేషనల్ ఎలక్ట్రానిక్ ఫండ్ మేనేజమెంట్ సిస్టంతో అనేక సమస్యలు ఎదురయ్యాయి. వాటి పరిష్కారం నేటికీ జరగలేదు. 2021 కిగాను తెలుగు రాష్ట్రాలకు 2 వేల కోట్ల రూపాయల బకాయిలు ఉన్నాయి. ఒక్క పైసా చెల్లించలేదు. దీనికి ముందే 100 కోట్ల రూపాయలు బకాయిలు బూడిద ఖాతాలో కలిపేశారు! కష్టజీవుల శ్రమ ఎవరి పాలు అయిందో! 2005 ఉపాధి చట్టానికి మొదటి బడ్జెట్‌లో భారీ నిధులు కేటాయించి దేశ వ్యాప్తంగా అమలు చేశారు. కాని 2014లో బిజెపి అధికారంలోకి రాగానే శ్రమ జీవులకు వ్యతిరేకంగా 3 వ్యవసాయ వ్యతిరేక చట్టాలు, కార్మికులు సాధించుకున్న హక్కుల్ని కాలరాస్తూ నాలుగు కోడ్‌లు తీసుకురావడం అందులో భాగమే. వ్యవసాయ నిపుణులు ఒకవైపు ఈ పథకానికి 2 లక్షల కోట్ల రూపాయలు కేటాయిస్తే గ్రామీణ ప్రజల కొనుగోలు శక్తి పెరుగుతుందని అంచనా వేశారు. మొదటి బడ్జెట్‌లో భారీగా తగ్గిస్తూ తగ్గిస్తూ నేడు 60, 70 వేల కోట్లకు కుదించేశారు. గ్రామీణ అభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ సర్క్యులర్ నెం. 333/ఇజిఎస్/ ఎం అండ్ ఇ 2022 జాతీయ మొబైల్ మానిటరింగ్ విధానంను కేంద్ర ప్రభుత్వం ముందుకు తెచ్చింది. ఉపాధి హామీ పనుల్లో అనేక లోపాలు జరుగుతున్నాయని, వాటిని నివారించడానికి నిత్యం 20 మంది గ్రూపు ఉన్న చోట ఉదయం 11 గంటలకు ఒకసారి తిరిగి 2 గంటలకు మరోసారి ఫొటోలు తీసి యాప్ ద్వారా పంపించాలని ఆదేశించారు. కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆలోచనను తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత

్వం కూడా వ్యతిరేకించక పోవడం శోచనీయం. కోట్లాది మంది పనిచేసే చోట కొన్ని లోపాలు జరిగితే జరగవచ్చు. కారణాలను విశ్లేషించి బాధ్యులపై చర్యలు తీసుకోవాలి. ఉపాధి కూలీలను అవమానపరిచే విధంగా అమలు చేయడం సరికాదు. కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆదేశానుసారం రాష్ట్ర గ్రామీణ అభివృద్ధి కమిషనర్ డాక్టర్ శరత్ కలెక్టర్లకు, పంచాయతీ రాజ్ అధికారులకు పైన పేర్కొన్న సర్క్యులర్‌ను విడుదల చేశారు. ఈ యాప్ ద్వారా వంద శాతం హాజరు నమోదు కావాలని పేర్కొనడం కూలీలను ఇబ్బంది పెట్టడమే! మేట్లకు, పంచాయతీ కార్యదర్శులకు ఎలాంటి శిక్షణ కూడా ఇవ్వకుండా అమలుకు పూనుకోవడం సమంజసమా! గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పనులు గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో సాగుతాయి. కొండలు, గుట్టలు ఉన్న ప్రాంతాలో పట్టణాలకు దూరం ప్రాంతాల్లో బిఎస్ఎన్ఎల్‌తో పాటు, ఇతర కంపెనీల సిగ్నల్స్ ఉండవు. దీని మూలంగా హాజరు పట్టిక తయారు చేయడం కష్టమవుతుంది. యాప్ కూడా ఓపెన్ కావడం కష్టం. కూలీలను నిరుత్సాహపరచడం కోసం, ఈ చట్టాన్ని నిర్వీర్యం చేయడం కోసమే ఇలాంటి చేర్పులను బిజెపి ప్రభుత్వం చేసింది. దీనికి తోడు టిఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం కూడా మౌనం పాటించడం సరికాదు. కనీన వేతన చట్టం 148లోని సెక్షన్ 3 క్రింద అమలు జరపాలి. కాని రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు ఈ చట్టం అమలు జరపడంలో వైఫల్యం చెందినాయి. కనీస వేతన చట్టం అమలు జరపడం లేదని ఫిర్యాదు చేసినా పట్టించుకునే నాథుడే కరువయ్యాడు. ప్రతి వారం కూలి చెల్లింపులు జరగాలి కాని మూడు నాలుగు నెలలుగా చెల్లింపులు జరగలేదు. గ్రామానికి 5 కిలోమీటర్ల దూరం ఉంటే వేతనానికి 10 శాతం, రవాణా చార్జీల క్రింద ఇవ్వాలి కాని నేటికీ ఇవ్వడం లేదు. చేసిన పనులకు, చట్టం అమలుకు నిధులు కేటాయింపులు చేస్తే రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు వాటిని దారి మళ్లించి వాడుకున్న ఘటనలు ఎన్నో ఉన్నాయి. అంతేకాక నేడు క్యూబిక్ మీటర్ చార్జీని (కొలతలు) గత సంవత్సరంనుండి పోలిస్తే పెంచాల్సిందిపోయి కూలీలకు తక్కువ వేతనం వచ్చే విధంగా క్యూబిక్ మీటర్‌చార్జీని తగ్గించినారు. కూలీ చెల్లింపుల్లో కులం ప్రస్తావన ఉపాధి కూలీలు అంతా ఒకే కుటుంబ సభ్యులలాగా కుల తారతమ్యాలు మర్చి పని చేస్తున్నారు. వీరు పనిచేసే గ్రామాల్లో దళితులు, యస్‌టి, బిసిలు, మైనార్టీలు అందరూ సభ్యులే. ఏ ఒక్కరోజైనా వీరి మధ్య కుల ప్రస్తావన రాకుండా ఐక్యంగా ఉంటూ సమస్యల పరిష్కారానికి ఐక్యమవుతున్నారు. కూలీల ఐక్యతను దెబ్బ తీయడానికి బిజెపి కుట్రలో భాగంగా యస్‌సి, యస్‌టిలకు కూలీ చెల్లింపులో ముందు వరుస ప్రకటించింది. బిజెపి అధికారంలోకిరాగానే దేశ ప్రజల్లో మతాన్ని, కులాన్ని రెచ్చగొట్టి విభజించే పనిలో నిమగ్నమైంది. అందులో భాగంగానే ఉపాధి హామీలో ఈ విధానాని

ౖ తీసుకురావడంలో ఆశ్చర్యం లేదు. వీరికి ముందు ఇవ్వడాన్ని ఆహ్వానిస్తానే, కాని ఇతర వర్గాలైన బిసిలు, మైనార్టీలు, ఓసిలకు ఆలస్యం చేయరాదని చెల్లింపులు త్వరితగతిన చేయాలని కోరుతున్నాం. వ్యవసాయ రంగంలో ఉపాధి, లేకనే ఉపాధి హామీ చట్టం రూపొందించబడినదని మనందరికి విదితమే. ఈ నేపథ్యంలో యస్‌సి, యస్‌టి, బిసి వర్గాలకు చెందిన భూమి అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి ఈ పథకం ద్వారా ఇప్పటికే పనులు జరుగుతున్నాయి. ఇది అభినందించదగ్గ విషయమే. కొంతమంది ఈ చట్టాన్ని నీరుగార్చే వ్యక్తులు వ్యవసాయ రంగానికి అనుసంధానం చేయాలని కూని రాగాలు ప్రారంభించారు. ముఖ్యంగా వీరికి కేటాయించిన పనులు 100 రోజులనే విషయాన్ని, ఒక కుటుంబంలో నలుగురు సభ్యులుంటే ఒక్కొక్కరికి 25 రోజుల పని వస్తుందని గమనించాలి. వ్యవసాయ సీజన్‌లో పనులు పూర్తి అయిపోతాయి. 5 ఎకరాలలోపు ఉన్న చిన్న, సన్నకారు రైతులకు వ్యవసాయం సాగు చేయుడానికి యంత్ర పరికరాలు, ఇతర పురుగు మందులకు సబ్సిడి ఇవ్వాలి. దాంతో ఈ రైతులకు ఊరట కలుగుతుంది. అందుకని వ్యవసాయానికి అనుసంధానం చేయకుండా ఉంటే మిగతా రోజుల్లో ఉపాధి హామీ పథకం క్రింద పనులు చేసుకుంటున్నారు. కనుక వ్యవసాయ రంగానికి ఉపాధి హామీ చట్టం అనుసంధానం చేస్తే పనులు కోల్పోయే సత్యాన్ని గుర్తించాలి.అంతేగాక సంవత్సరానికి 200 రోజులు పనులు కల్పించాల్సిన అవసరం ఉంది. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలను కలుపుకొని నూతన మున్సిపాలిటీలను ఏర్పాటు చేశారు. అంతేకాక కార్పోరేషన్‌లోను, పాత మున్సిపాలిటీలలోను గ్రామాలను విలీనం చేశారు. విలీనం చేసినంత మాత్రాన వీరికి అదనపు ఉపాధి చేకూరుస్తుందన్న భరోసా లేదు. వీరి ఆధారం కేవలం వ్యవసాయం మాత్రమే. కావున రద్దు చేసిన లక్షలాది జాబ్ కార్డులను పునరుద్ధరించి పట్టణ ప్రాంతాల్లో గల వ్యవసాయ కుటుంబాలకు ఉపాధి హామీ పథకం వర్తింపజేయాలి. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో, రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత ఉన్న బకాయిలు తాజాగా తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 12 వారాలు కూలీ బకాయిలు ఉన్నాయి. గతంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు నిధి కేటాయించి వారి ద్వారా ఉపాధి కూలీలకు ఇచ్చేవారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం తాజాగా తీసుకున్న నిర్ణయం మేరకు రాష్ట్రాలకు ఇవ్వకుండా నేరుగా కేంద్రమే కూలీ చెల్లింపులు చేస్తుంది. అందుకని వెంటనే చెల్లించాలని, పాత బకాయిలు సుమారుగా 2 వేల కోట్లకు పైగానే ఉన్నాయి. ఈ నిధులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు దారి మళ్లించి వాడుకున్నాయి. వాడుకున్న డబ్బుని వెంటనే కూలీలకు చెల్లించాలని రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలను డిమాండ్ చేస్తున్నాం. 2005 ఉపాధి హామీ చట్టాలను కొనసాగించి, బడ్జెట్‌లో 2 లక్షల కోట్లు కేటాయించాలని, ప్ర

తి కుటుంబానికి 200 రోజులు పని కల్పించాలని, తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పిఆర్‌సి నెలకు 18 వేలు, కేంద్ర ప్రభుత్వం 19 వేలు ప్రకటించింది. ఈ లెక్కన ఉపాధి కూలీకి రోజుకు రూ. 90 చొప్పున 26 రోజులకు రూ. 2,340. తన కుటుంబాన్ని ఏ విధంగా పోషించుకొంటారు? పెరుగుతున్న నిత్యావసర సరుకుల ధరలకు అనుగుణంగా రోజుకూలీ 600 రూపాయలు నిర్ణయించాలని, ప్రతి ఒక్క జాబ్ కార్డు కలిగి, భూమిలేని వారికి ప్రతి నెల 5 వేల రూపాయలు పెన్షన్ ఇవ్వాలని, చట్టంలో పేర్కొన్న, సోషల్ ఆడిట్‌లో రైతు కూలీ సంఘాలను భాగస్వామ్యం చేయాలని, వారం రోజులు మించకుండా కూలీ చెల్లించి, ప్రతి ఉపాధి కూలీకి వైద్య సౌకర్యం ఉచితంగా కల్పించే విధంగా కార్పొరేట్ ఆస్పత్రిలో సైతం అవకాశం కల్పించాలి. ఈ చట్టాన్ని రద్దు చేయడానికి, నిర్వీర్యం చేయడానికి జరిగే కుట్రల్ని ప్రజాస్వామిక వాదులు, మేధావులు, హక్కుల సంఘాలు వ్యతిరేకించాలి.